

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése Ide küldendő az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Opellik A. A. Italtanós Tudósító-hirdetési oszt. álya Budapest.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Háború és anya.

A városokból, a háborúnál és a háborúra való hajlam főtermőhelyéről békeellenes polypkarok nyulnak ki minden irányban, mindent megmérgezve. A vidék azonban nagyobbreszt a városok szellemi vezetése alatt áll és lakóai nagyon jól tudják, milyen fontos szerepet játszanak ott a katonák. Azoknak a katonaság, ennél fogva a kultura nagy vivmányának kell, hogy feltűnjék. A külső fény káprázatának hatása alatt állanak, a nélkül, hogy a háttérben alattomosan leselkedő szörnyű komolyságot megértenék. Sőt a városi lakosság nagyobb része sem látja a dolgot más színben.

A tömeg nagyobbreszt azon ember nézeteinek befolyása alatt áll, a kinek szellemi búvköre rájuk hat és nagyon nehéz szellemi bilincseket széltörni, hogy önálló gondolkodásra felküzdehessük magunkat. Ha a háboru szörnyetegét a szellemi élet minden göcpontján minek tekintenének, ami ellen minden erőnkkel küzdenünk kell, akkor nem késne sokáig az általános változás. A béke ellen sokat nyom a latban azon körülmény is, hogy a társadalom vezéremberei, vagyis inkább azok, akik a világ szemében azoknak tartanak, nagyobbreszt, sőt egyes körökben majdnem kizárólag a katonapályának szentelik magukat. Születés, hatalom és gazdagság ezen személyiség körül bizonyos nemetségség glóriájának terjesztik. Ők a társadalmu letrának legmagasabb fokain állanak és így magasan állanak a nagy tömeg fölött, mely bámulattal tekint fel hozzájuk.

A háboru szörnyeteg ellen az emberiség csak a mohón gyökeredző erős védgát által védelmezhető. Ez pedig csak így támad-

hat, ha jövő nemzedék azt a tudatot nyeri, hogy van még nagyobb érdek is a hadinál.

A háboru férfait, a kiknek ténykedése zajjal és rombolva az előtérbe tolakodik, a fiatalaság előtt dicsőítve említik. Alakjukat világitó fáklának tartják az ifjuság előtt és a béke emberei, a kik építenek és fenntartanak mindent, csak másodsorban említettek, — ha ugyan rájuk kerül a sor. A fiatalaságot nem azzal foglalkoztatják, a mi az alkotásra, hanem azzal, ami rombolásra irányul. De hát még a mi korunkban is a történelem tanítása nagyreszt nem más, mint a háborura való tanítás.

Az emberiségnek a háborura való szoktatása első sorban a családot terheli. Mert hiszen itt vetetik meg az alap.

Igaz, hogy igen rövid az idő, melyben az anya föltétlen befolyást gyakorol gyermekére. Ez a gyermekor arasznyi ideje. De ezen idő alatt az anya gyermekét teljesen birja hatalmában — ha ezt a hatalmas ugyan ki tudja használni. Ismeretes dolog, hogy éppen a nagy férfiak létüknek legjobb, legfontosabb és legnemesebb részét szülei házuknak és különösen az anyai befolyásnak köszönhetik.

Az anya hatalmában áll, hogy a gyermeket — és vele az emberiséget — a háborutól elidegenítse és hogy oda törekedjék, hogy ezen fogvicsorító, örökké fenyegetődző és ijjesztő szörnyeteg végre árnyéktalan semmisséggé olvadjon össze. Még ha nem sikerül neki a kisedeket a katonasággal való, akármilyen érintkezéstől teljesen távol tartani: mégis arra törekedhetik, hogy ezt az érintkezést lehetőleg megszorítsa és megakadályozza. Hiszen van a természetben és az életben is annyi fontos és valóban érté-

kes dolog, amire a gyermekeket figyelmeztetni és rávezetni kell.

Nem nehéz igazi részvétet ezek iránt bennük felkelteni és az után hozzájárul ahhoz, hogy őket más, külsőleg is a népnyilkosság megszemélyesítésétől eltávolítsuk.

Ezen részvétel azonban nemcsak külső eltávolodást, hanem belső elidegenedést is okoz. Ez látja el a gyermeket szellemi táplálékkal és jóllakatja vele úgy, hogy nincs szüksége erre, hogy egy a belsejében tatongó úrt katonajátékkal takarja be. Az anya azután ama végzeteljes érintkezésnek befolyását más módon is megsemmisítheti. Felvilágosíthatja a gyermeket arról, hogy ezek a katonák, ezek a várfalak ott tulajdonképpen mit személyesítenek és olyasvalaminek tűnetheti fel előtte, a mi föltétlenül az emberiségnek saját maga fölött pirulnia kellene, és amittől igyekeznie kellene, hogy szabaduljon.

Rámutathat arra, hogy ez a tévhit mennyit nyel el, mi mindent áldoznak neki ilyen magyarázatnak azonban a gyermek fölfogásához mértnek kell lennie.

Nagyon jól éreztetjük a gyermekkel ezen igen komoly dolognak komolyságát, a nélkül, hogy ijesztők legyünk előtte. Ezen magyarázatok kellő módon és helyen nyujtva, nem is fognak a gyermek vig kedélyének ártani. Hogy milyen alakba öntsük, hogy jók és célravezetők is legyenek, azt természetesen azoknak kell tudniok, akik a gyermeket az életbe bevezetik — s így első sorban az anyának.

Mihelyt a háza gyermeki lélek fogékony talajába a béke magvait elbintette, akkor már megvan téve a legfontosabb kezdet arra nézve, hogy a fiatalaságot annyira egybe-

TÁRCZA.

Korfuig és vissza.

Írta: dr. Csury Jenő.

XII.

Valaki, a kivel Ragusában találkoztam, a ki Korfuból érkezett oda, azt mondotta nekem, hogy Korfu városa nagy családást fog okozni, ha valami buja vegetációval körülvett és telített helyet vélük benne feltalálni és az illető szerint Korfu városának csak látképe szép. Ez az állítás magára a városra vonatkoztatva csakugyan igaznak bizonyult. A ki azt reméli, hogy Korfu városában is gyönyörködhetik oly pompás és hatalmas pálmákban vagy egyéb délszaki növényekkel ékeskedő kertekben, mint Ragusában az alaposan kiábrándul, bár utóbbi város jóval északabba fekszik. Maga Korfu városa prototípus az olasz tengerparti kis városkáknak: zeg-zugos szűk utcáiban folytonos tolongás föl süketítő lármá, piszkos és sár, kiktőjében az a bizonyos megaporított nyers és döglött hal szag, mely az ott való tartózkodást tűrhetlenné teszi. Ugynevezett fő-utcája is csak ép oly széles, hogy két kocsi alig-alig kerülheti ki benne egymást; legelső üzletei nem haladják túl egy kisebb magyar városkáét és az egész vá-

rosban nem kapni valami eredeti, valami különleges olyan tárgyat, melyet sajátos korfui emlékként hozhatnánk haza. Magában a városban nincs egy jóra való restauratio vagy kávéház, nincs egy árnyas kertecske, a hol pihenni lehetne és nincs egyetlen könyvkereskedése, a hol, ha egyebet nem, legalább a város közelebbi ismertetésével foglalkozó művet lehetne megszerezni. Csodálatosképp, hogy míg egyes német kiadó egész jelentéktelen apró-cseprő, alig ismert nevű német és osztrák városokról külön »Baedekkerket« adnak ki, addig Korfúról illet egyáltalában nem, még magában a városban sem lehet kapni, s habár évenként sok ezerre megy az ott megforduló különféle származásu utasok száma, azok csak egyes egész országokat tartalmazó utikönyveknek Korfut és környékét csak igen gyér megjegyzésekkel tárgyaló részeire s egyéb föld és néprajzi művekre vannak útálva. Nemkülönbön csodálatra méltó, hogy habár a sziget őstörténete számos évezredre nyulik vissza, az egész szigeten a görög vagy római időből származó egyetlen darab régi emléket, romot vagy bármi egyéb a régmúlta emlékeztető maradványt nem lehet találni, viszont azonban a görög styiban épült, de jelenleg kaszárnyául szolgáló királyi palotán kívül, nincs a városban egyetlen meglekintésre méltó középület sem. Az érkező idegenek befogadására két magát »Grandhotel«-nek

nevező szálló szolgál, melyeknek árai megfelelnek a legnagyobb idegen országbeli: hotelekénak, ellenben minden egyéb rémségesen alul marad a büszke névnek.

Az egész város egyébként, ép úgy mint a sziget, a legnagyobb mérvű dekadencia, visszafelődés processusát mutatja. Az angolok annak idején gyönyörű teret létesítettek a város s az azt uráló u. n. északi és déli citadellák közt. Ez utóbbi kettő a part közepében fekvő két apró szigetcskében jobban mondva kőszirten emelkedik, mely kőszirtek oldalait az angolok lesimitva és tetejét vízszintesre levágvá köréjük kaszárnyákat, tetejükbe pedig váracsot építettek és felvonó hidakkal kötötték össze a szárazfölddel. Tehát az angolok a mondott helyen óriási teret létesítettek azt hatalmas hársétányokkal beültették s míg a város felüli oldalon pompás árkádokkal díszített palotákat emeltek, melyek bolthajtásos folyosói alatt meleg napokon a legszöb angol és benszülött társaság fogyasztotta a hűsítőket, addig a tengerpart mentén a kikötőből a várostól mintegy félóránnyira fekvő királyi nyári palotáik remek kőburkolattal ellátott, széles és a szárazföld felüli szintén hárs alékkal szégyelvezett sétány, a gyönyörű Esplanade vezetett, a melyről felejtetlen kiltás nyilik a sziget déli részére, a tengerre és az epirisi partvidékre. Ez a szép tér még most is

forrassa a békével, mint a hogyan most a háborúval hiszik.

Az iskola akkor romlatlan anyagot kapna és nem kellene neki alapot először teremtenie, ami gyakran csak hiábavaló fáradozás lenne, — hanem meglelné már az alapot, a melyre azután tovább építhet.

Csak ha az ifjuság a béke ügyéről teljesen át van hatva, akkor ez igazi gyümölcsöt is érlelhet benne. **Cselkő József.**

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszterium vezetésével megbízott ügyvezető miniszter Gróbné Kovács Borbála muraszerdahelyi és Siebold Sarolta beresztői állami elemi iskolai tanítónőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Halálozás.** Premus István folyó hó 11-én éjjel fél 2 óraker, életének 64-ik évében, Paphegyen, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült teteme folyó hó 12-én délután 5 óraker helyeztetett a szelencei róm. kath. sírkertben örök nyugalomra. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 14-én d. e. 9 óraker fog a szelencei róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Halálát öz. neje, szül. Gattió Terézén kívül nagyszámú rokonság gyászolja.

— **Uj orgona.** Csáktornya nagyközség és környékbeli hiveinek egy régi, ugyszólván évtizedes vágya jutott teljesedésbe, amikor a helybeli Ferencrendiek ügybuzgó és tevékeny zárdafőnöke, föltiszt. Pesthész Fábrián ur tetemes költséggel egy új orgonát állíttatott fel a templom számára. A zárdafőnök ur, ki már eddigi rövid itléte alatt is oly igazán dicseretre méltó intézkedéseket és alkotásokat tett, ezen újabb tettével csak gazdagította érdemeit s fokozta a hívőknek iránta való háláját. A régi orgona helyét, — mely csakugyan lomlárba való volt már, — az új foglalta el. A múlt hét folyamán lett felállítása befejezve. Az új orgona, mely 20 változatu, s pneumatikus rendszerű, Brandl marburgi orgonaeépítő cég munkáját dicséri. A szakértőkkel való megbírálása s ünnepeles felszentelése a közel jövőben történnik meg.

— **Állategészségügy.** Folyó hó 2-án Muraköz állategészségügyi viszonyairól a következő kimutatást közli a Földművelésügyi Értesítő: Előfordult veszettség Belica községben. Ivarszeri hólyagos kiütés: Alsódom-

boru, Dráskovec, Muravid és Opporovec községekben. Sertésvész: Belica 5 u. 2 m., Csáktornya 7 u., Jánosfalva 2 m., Kotor 3 u., Muravid 3 u., Pálinovec 16 u. községekben.

— **Jegyzők ügye.** A zalavármegyei jegyzők fizetési pólék-tervezetét, — mint egy megyei lapban olvassuk, — a belügyminiszteriumban a múlt napokban elintézték, a munkálatot már e hét folyamán leküldték Zalaegerszegre, s így a régen várt póléket valószínű, hogy még e hó folyamán folyósítani fogják.

— **Agonyosujtotta a villám.** Folyó hó 6-án óriási pusztító zivatar volt a VI. hegykerületben, melynek emberáldozata is volt. Várhegyen történt, hogy két hegykerületi ember egy nyárfa tövében huzta meg magát. Azonban szerencsétlenségükre rossz helyet választottak, mert a villám a fába ütött és Vukovics Márton 29 éves legetny agonyosujtotta, társát pedig veszélyesen megsebesítette, úgy, hogy életben maradásához kevés a remény. Csodálatos, hogy egy fiu, ki a fától nem messze állt, sértetlen maradt. Ez a kis fiu azt meséli, hogy neki nem jutott hely a fa alatt, ezért atól nem messze telepedett a fübe. Rettenetes idő volt. A villám egyre csapkodott és egy hatalmas dördüléssel, mikor a villámlás teljesen kivilágította a fájat, erős lökést érzett. Társai felé nézett és ekkor látta, hogy a nagy nyárfa ketté van hasadva, a két társa pedig életlenül fekszik a fa tövében.

— **Vihar.** Óriási vihar dühöngött folyó hó 7-én Perlakon, mely a házak, gazdasági épületek tetejét megrongálta és több élőfát kiszakított. A vihar után azonban jótékony eső esett a szomszaj földre.

— **A jegyzők jubileuma.** A zalavármegyei jegyzők egylete elhatározta, hogy az egylet 25 éves fennállásának napját, f. év szeptember hó 28-át, a vármegye székhelyen, Zalaegerszegen diszkozüléssel megünnepeli. E tárgyban az egyesület elnöke telkeshangu fölhívást bocsátott ki az egyesületi tagokhoz.

— **Anyakönyvi statisztika.** Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében I. évi július havában a következő bejegyzések történtek. Születtek: Vláhek Anna, Tkálcsesz Mária, Kaczun Anna, Ropp Paulina, Petek Ferenc, Szabó József, Tislárics Mária, Novák Anna, Vidovics István, Bek Ferenc, Szalay László, Kovácsics István, James Győző, Guttermann Mária, Bednyák Mária, Sztráhnnya Anna, Horváth Anna, Pollák Jenő, Hunyak

Győző. Meghalltak: Spolárics Borbála 3 éves, Hász József 21 éves, Szabó József 6 napos, Perstec Mihályné szül. Pausa Mária 55 éves, Vláhek Anna 20 napos, Polyák Pál 22 éves, Mikulaj János 8 hónapos, Szerzsán Mária 6 hónapos, Guttermann Mária 3 napos, Korpitsch József 59 éves, Tkálcsesz Ilona 6 éves, Bek Ferenc 17 napos. Házasságot kötöttek: Markó János m. kir. póstaszolga Csáktornya — Nádas Rozáliával, Beckmüller Ferenc uhlanos ezredbeli gyógykovács Csáktornya — Krotendorfer Máriával, Vidovics Pál kovácsmester Csáktornya — Segovics Terézével, Grábár Ferenc asztalosmester Csáktornya — Belső Terézével.

— **Csendörök és parasztok.** Folyó évi április hó 23-án vigan mulatott Domásinczen zene mellett a Sternberger-féle korcsmában a falu fiatalsága, köztük Sztráha Mihály és Tomások György. A korcsmáronak is voltak vendégei, a falubeli csendörörsvezető és két csendör. Midőn este 9 óraker a korcsmáros a szokásos zárórát kihirdette, a mulatók csak erőszak alkalmazása után távoztak. Sztráha és Tomások azonban látván, hogy a csendörök továbbra is ott maradnak, bosszút forraltak ezek ellen. Midőn a csendörök a korcsmát elhagyták, Sztráha és Tomások ezeket meglátták és Tomások rajtuk 8 napon belül gyógyuló sebet ejtett. A nagykanizsai kir. ügyészség hatóság elleni erőszak és Tomások ellen külön könnyű testi sértés vétsége miatt emelt vádat. Vádoltak a lőtárgyaláson a tanuk állításait tagadták és úgy tüntették fel az esetet, mintha a csendöröket terhelné a felelőség. — A kir. törvényszék Tomások Györgyöt bűnösnek találta, és 14 napi fogházra ítélte. A hatóság elleni erőszak vádjá alól azonban mindkét vádlottat felmentette.

— **Vásári tolvajok.** A folyó hó 3-án Csáktornyan megtartott országos vásár alkalmával ismeretlen tettesek Hainec Boldizsár perlaki lakos kárára mellénye zsebéből 1 drb pénzstárcát 160 kor pénztartalommal elloptak. A csendörösznek sikerült a tolvajokat Somogyi Sillkó János, Bubuc Kata és Bogárn Róza egyedutai, valamint Papp György hahóti lakosok, ismert vásári tolvajok személyében elcsipni, kiknél a pénzstárca 60 korona készpénzzel fel is találtatott, 100 koronát azonban a jómadarak elköltöttek. A tolvajok a helyi kir. járásbírósnak átadattak.

— **A bellatinci tanuló ifjuság a bella-**

meg van; de ott, a hol a teljesen avaron hagyott fűvön nem katonák exerceiroznak, rongyos suhanók kergetőznek s mg az árkdók közvetlen közelében van a nem tulságos mértékű desinfectivnak örvendő fiakker állomás, addig alattuk részeg matrözök verekszenek a csaposlegényekkel; a hársalékban az idők folyamán előállott hiányok után pótolva nincsenek és a még meglévő fák közt kitesztelt kötelekben gyanus tisztaságu »kimondhatatlanokat« és egyéb fehérműveket lóbáz a szél. Az esplanadeon nincs egy pad, a hová le lehetne ülni, és a remek szépségű kőút nemesak fenntartva nincs, hanem e helyett a part közszegélyét tolvajkezek kikeztek házépítési célokra. Egyáltalában az idegenek kényelméről legesekélyebb gondoskodás sem történik és a modern korrval való haladást csakis az építőkön levő, kaszinónak nevezett játéktarlang dokomentalja, a mi mégis a mellett látszik bizonyítani, hogy tudja a mi a görög, mi kell az idegenek.

Érdekes népies viseleteket nem látni az utcákon, ellenben sok katonát. A tisztek öltözéke nagyon hasonlít a miénkhez, ellenben a b6 bugyogókban büszkélkedő közlegények félméteres piros papucsokban és ezek csucsán piros, fekete vagy fehér, gyermekfejnyágu pomponokkal ropant komikus benyomást tesznek. Az utcai életet rendkívül élénkíti a folytonos dalolás, mert Kor-

fuban mindenki énekel. Eredeti szokás többek közt, hogy esténként egy 10 óra tájban ad hoc énekes csoportok verődnek össze és énekelve járják be a várost, éjjeli zenével kedveskedve előkelőségeiknek, nemkülönben a nagy szállókban lakó idegeneknek. Első éjjel kellemesen lepelt meg a több rendbeli énekkarok változatos, de általában mélabus alap-hangu dalainak előadása, de mikor a concert nap, nap után éjfélután 2—3 óráig eltartott, a program pedig meglehetősen egyformaságban kezdett szükölködni, és a tulságba menő élvezet álmatlanságot kellett megfizetnem, a mulatság kezdett terhessé válni, de tőle szabadulni, sajnos nem lehetett.

XIII.

Ha ily körülmények közt Korfu városa nem is mutatkozott előttem abban a tündéri fényben, a melyben látni reméltem, környéke annál remekebben bontakozott ki és korfui látogatásom mindig legszebb emlékeim egyike marad. Már a hajóról is páratlanul szép a tengerből kiemelkedő, a parton amphotheathralisan kiterjeszkedő s citadelával, különösen jellegzetes alakulatú város látképe mögötte a gyönyörű Monte Deca-va. Kikötőjének vízre igen mély és északfelé a régebben erődtési célokat szolgáló jelenleg azonban villavárossá fejlődő kis Vido sziget által védett levén, igen alkalmas nagy hajók befogadására is. Teher

áru forgalma természetesen nem nagy, de személforgalom annál kiválóbb és említettem tulajdonságainál fogva az angol földközi hadhajórajnak igen gyakori pihenőjéül szolgál. Ottani csónakos Gróf Crenville szives közbenjárása folytán alkalmas volt az épen ott horonyzó hajórajnak vezérhajóját, a csak pár évvel ezelőtt tengerre bocsátott »Essex« páncélos cirkálót, melyen nem rég a welsi herceg neje kíséretében tett nagyobb utazást, megtekintem és a rendelkezéseimre álló ajánlat következtében rendkívüli előzékeny hajósztisztek közreműködésével e tengeri szörnyeteg legapróbb részleteibe is betekinttem, kezdve a welsi hercegi pár által lakott, most azonban a hajókápitány rendelkezése alatt álló pazar berendezésű 3 szobás illetve kabinos lakosztálytól, a 800 főnyi legénység és a gepek, fegyverek és munició elhelyezésére szolgáló hajófenéki. A tisztek mindegyike saját kabin felett rendelkezik a legkényelmesebb berendezéssel, a melyből egy—egy kis kézikönyvtár sem hiányzik; a tisztikarnak van ezenkívül külön ebédlője és dohányzója is. A közlegénység szemleli táplálékáról szintén van gondoskodva, a mennyiben Anglia leghiressebb íróinak munkáival felszerelt kikölsönözhet egy—egy művet.

A déli citadelából elragadó kilátás nyílik a városra és közvetlen környékére, melynek egyik

tinci polgári olvasó-kör könyvtára javára 1905. augusztus hó 13-án Ballatincon műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Beléptidj: I. rendű ülőhely 2 K., II. rendű ülőhely 1-20 K., állóhely 60 fillér. Kedvezőellen idő esetén a mulatság 15-én fog megtartatni. Előadóják: »A Sárdi ház» című népsziművet 3 felvonásban. Irta Géczy István. Személyek: Sárdi Tamás, városi tanácsos, Toplak István. Erzsike leánya, Gaál Katica. Komáromi Bert, Czigán István. Komáromi Mariska, Csacsovics Mariska. Balla Irén színésznő, Gaál Nelli. Csengei színigazgató, Barta József. Dörgő, Csacsovics István. Bodor, Lámm Arthur. Kéri, Czigán István. Ligeti, Nagy József. Patyi Vera helyszerzőné. Zsilavecz Amália. Glück Mór kereskedő, Gaál Géza Miska cseléd Sárdinál, Kontler Gyula. Garami Béla aljegyző, Széchy Lajos. Istók Lenci fiatal gazda, Barta József. Julcsa cseléd Sárdinál, Csacsovics Annuska. Janó drótosztót, Csacsovics István. Történik egy nagyobb kunosi városban, az I-ső és II-ik felvonás közt egyévi időköz. Kezdeté este 8 órákor. Utána tánc kivilágos-kivirradtig.

— **Késelés.** Pompos József szepmajori lakos ugyancsak derék legény a maga nemében, nemcsak az ástól, kapát, hanem, — ami nem igen válthatik dicsőségére, — a kést is tudja forgatni. Mult hó 30-án ugyanis Verbánecz Imre nagyfalusi lakos fején és karján késsel oly súlyos sebeket ejtett Pompos, hogy Verbánecz bizony 18 napig kénytelen viselni a sebeket, míg meggyógyul. Pompos a csendőrség előtt beismerte gonosz cselekedetét, s most várja a bíróság ítéletét.

— **Baromfira fáj a foga.** Horváth János IV. hegykerületi, lohoveczy lakos úgy gondolkodott, hogy a mostani ugorka időhöz mily jól esne egy kis hus is, mert hát az ugorka magában semmi; de már ugorka és hozzá baromfi hus . . . nyom valamit a latba! Fogta magát ő kelme és m. hó 30-án Murott Antal erzsébetlaki korcsmárosról kora reggel 4 drb. csirkét és 1 ludat 7 kor. értékben ellopott. Azonban a csendőrség járőre nyomra jutott, a jó madarat megcsipte, s a helyi kir. járásbírósnak feljelentette.

— **A Körmend—muraszombati vasut,** amely tudvalevőleg néhány kilométeren Zalaniegye területén fog futni s amelynek kiépítése Zalalövő vidékének nagy érdeke, végre mégis megépül. Hat évi fáradságos munkába és utánjárásba került, amíg a vasut engedélyese Barthalos István pápai ügy-

véd és zalalövői nagybirtokos össze tudta hozni a szükséges törzsrészvényeket. A vasutat valószínűleg szeptemberben kezdik építeni. A financirozást a berlini Erlangen cég, az építést pedig Fábrián Lajos mérnök vállalta el. Barthalos István Muraszombattól Regede felé az ország határáig vezetendő vasutra is megszerezte az előmunkálati engedélyt, de az osztrák kormány a Regedével való kapcsolatra nem adott engedélyt, így tehát ezt a vonalat egyelőre nem lehet kiépíteni.

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk RÖRER tanács nevelő-intézetét Budapesten (alapítótott 1853-ban). E kitűnő hírnévként örvendő intézet magában foglal 3 osztályú felső-kereskedelmi iskolát, mely teljesen egyenrangú az állami, községi és testületi felső-kereskedelmi iskolákkal — és négy osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulóknak az iskolákkal kapcsolatos nevelő internátusba felvételtnek. — Értesítést küld RÖSER JÁNOS igazgató, Budapest, VI., Aradi-utca 10. szám.

— **Kápláni áthelyezés.** Cepenec János stridói káplánt, akinek nemrég szálka volt a szemében a magyar címer, s kit emiatt egy erdőőr alaposan megleckéztetett, a zágrábi szentszék egy horvátországi közsébe helyezte át. A zágrábi szentszék ezen intézkedése mindenütt köztetszésben részesült és közmegelegedést szült.

— **Mintagazdaság Muraszombatban.** A földmivélsügyi miniszter értesítette a muraszombati járási gazdakört, hogy a gazdakör kérelmének eleget téve, Muraszombaton rónai mintagazdaságot fog berendezni. A mintagazdaságnak előzetes tanulmányozására Koerler István dr. miniszteri kiküldött a napokban Muraszombaton időzött és tárgyalást folytatott a gazdakörrel.

— **A király és a nagykanizsai iparos-gégéd.** Vágó Árpád nagykanizsai iparos-gégéd borbé lepréselte ő felsége és néhai Erzsébet királyné arcképeit és elküldte a kabinetirodának, honnan a mult napokban érkezett a nagykanizsai tanácshoz a válasz. Ebben tudtára adják Vágónak a legkegyelmesebb elismerést a szép munkáért, egyuttal 5 darab aranyat utalványoztak ki Vágónak. Nagykanizsán nincs is most boldogabb ember Vágó Árpádnál.

— **Veszedelmes éjjeli kaland.** Fürst Antal budapesti utazónak, Fürst Sandor nagykanizsai állatorvos bátyja, veszedelmes kalandnak volt a szenvedő hőse f. hó 5-én, szombaton éjjel 3 órákor. A vasutra akart kimenni, mikor az Erzsébet-téren rá ugrott a Strem és Klein cég kutyája és összeviszsa marcangolta. Először a bal arcába harapott, majd leteperte és a földön mindkét karjából és lábából darabokban szaggatta a húst. A nagy jajgatásra többen odasiettek, kik a kutyát elzavarták. A súlyosan sérült Fürstöt a rendőrségen kötözték be. A kutya gazdáját feljelentették.

— **Agyonrugta a ló.** Tollár Kálmán, 7 éves fiucska ebédet vitt Barátokfa puszta dolgozó idősebb testvérenek, hol egy ló meg rugta s pár napi szenvedés után meghalt.

— **Megölte egy légy.** Hány Mihály borsfai bíró arcát megcsipte egy légy. A csipés helye veszedelmesen kezdett dagadni, de a bíró nem tulajdonított nagy fontosságot a dolognak. Később rosszul lett s az orvos már nem tudott rajta segíteni. Kinos szenvedés után vérmérgezésben meghalt.

— **Zalavármegye a szabadságharcban** című munkám bővített kiadására még csak 112 példányig történt előjegyzés. Legkevesebb 300 példány kell ahhoz, hogy veszteség nélkül a nyomtatáshoz foghassak. A

könyv 300—400 oldal lesz; előjegyzési árban 3 K. a megjelenés után 4 K. lesz az ára. Pénzt most ne küldjön senki, majd csak a könyv megjelenésekor. Kérem főképpen a zalai birtokos, plébános s jegyző urakat, hogy egy levelezőlapon jelentsék be megrendeléseiket. Nem merek addig a nyomáshoz fogni, míg meg nem lesz a kellő számú előjegyzés fedezetül. Állítsunk emléket a könyvben a 48-as hős zalai elődeinknek! As előjegyzéseket sürgősen kérem. Zalaezerszeg, 1905. július, tisztelettel Novák Mihály.

— **Orgonahangverseny és felszentelés.** Folyó hó 16-án este 8 órákor a helybeli róm. kath. templomban orgona hangverseny rendeztetik 17-én reggel 8 órákor ünnepélyes istentisztelet, melyet az új orgona és a templom előrszéneke felszentelése előz meg.

— **A drótos-füzetek ellen.** Az iskolákban használatos füzetek nagy része drótkapcsokkal van összefűzve. Ebből azonban igen gyakran nagy bajok származhatnak. A drót ugyanis megrozsdásodik és a tanulók, midőn a tanító élvezetes előadására való figyelem közben ezen rozsdás kapcsokat fogdoszák, játszanak velük, könnyen mérgezést kaphatnak. E baj elkerülésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, melyen a drótkapcsos füzetek használatát megtiltja.

Nyári menetrend a Csáktornyt érintő vonatknál.

Csáktornyára érkeznek:			
1.) Budapest felől:			
5 óra	50 perc.	reggel	személyvonat
12 »	58 »	délben	gyorsvonat
3 »	40 »	délután	személyvonat
8 »	13 »	este	vegyesvonat
1 »	7 »	éjjel	gyorsvonat
2.) Pragerhof felől:			
4 óra	36 perc.	reggel	gyorsvonat
10 »	54 »	dél előtt	személyvonat
4 »	2 »	dél után	gyorsvonat
9 »	55 »	este	személyvonat
3.) Zalaegerszeg felől:			
8 óra	45 perc.	reggel	vegyesvonat
9 »	54 »	este	személyvonat
4.) Varasd felől:			
4 óra	18 perc.	reggel	vegyesvonat
5 »	38 »	reggel	»
10 »	49 »	dél előtt	»
12 »	50 »	délben	»
3 »	41 »	délután	»
9 »	49 »	este	személyvonat
B.) Csáktornyáról indulnak:			
1.) Budapest felé:			
4 óra	39 perc.	reggel	gyorsvonat
5 »	51 »	reggel	vegyesvonat
11 »	12 »	dél előtt	személyvonat
4 »	5 »	dél után	gyorsvonat
10 »	15 »	este	személyvonat
2.) Pragerhof felé:			
6 óra	10 perc.	reggel	személyvonat
1 »	1 »	délben	gyorsvonat
4 »	3 »	délután	személyvonat
1 »	10 »	éjjel	gyorsvonat
3.) Zalaegerszeg felé:			
6 óra	4 perc.	reggel	személyvonat
4 »	28 »	délután	vegyesvonat
4.) Varasd felé:			
4 óra	41 perc.	reggel	személyvonat
6 »	15 »	reggel	vegyesvonat
11 »	44 »	dél előtt	»
1 »	20 »	délben	»
4 »	20 »	délután	»
10 »	20 »	este	»

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

(Folytatása következik).

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
ime, Margitai Jožefa urednika
Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova,
kam se predplate i obznane
pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe
i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Magjarska vu brojih.

Jedne statističke novine, koje svaki mesec izpišeju, kakov je stališ vu orsagu glede množina ljudstva, marve, gospodarstva i t. d., su sada dale vun statistiku od juniuša meseca. Mi budemo tu za sada vun zeli samo onu stran koja se pućanstva tiče i med tem budemo pokazali i na broj vun selitbe.

Ako gledimo jednu ali drugu štatistiku, obodvoje su hujše za nas, kak su lani vu juniušu bile. Jer dok je i naravno pomnožanje ljudstva takajse opalo na menšji broj, zatoga je izseljilba dvakrat vekša bila kak lani. Jedino samo ženitve su letos sa jezeropetstotinom vekše, kak lani vu juniušu. Zabadav je ljudi se nemreju ženitve — odevćiti.

Vu pomnožavanju ljudstva se je ljetos vu juniušu 55,349 dece narodilo živo, a vumrljih broj je svih skupa 39,563, dakle vu juniušu se je ljudstvo pomnožalo sa 16,786 ljudmi po naravskim načinu. Ako sada prisporodobimo ovaj broj k broju lanjskoga juniuša, ljetošnji je vno go hujši, kaj osobito ljetošnjeg juniuša gusto pomiranje zrokuje. Porodah broj je sa 300 bil menši kak lani vu juniušu, a pomiranja broj pak je sa 3 jezere bil vekši kak lani vu juniušu, poljeg toga je anda pomnoženje sa 3300 brojom menše letos, kak lani vu juniušu.

Ako do sada minuće pol leto gledimo tu je još hujši stališ kak je lani bil vu prvih šest mesecah. Porodjenje istina da je raslo 1700, kaj je jako malo, ako gledimo,

da je proti tomu pomiranje sa više kak 49 jezer brojom se povekšalo čez ovih šest mesecov, tak da je naravno pomnožavanje ljudstva vu ljetošnjih prvih šest mesecih sa 47,500 menšji, kak je lani bil vu prvih 6 mesecih.

Najviše se njih je narodilo na levoj strani Tisze (na jezero dojde skoro 4), najmenje se njih je narodilo na desnoj strani Dunave, kam i mi spadamo (na jezero 2 i pol.) Pomiranje je takaj na levoj strani Tisze bilo najvećke (na jezero 2.)

Vu letošnjim juniušu mesecu je sve skupa 5860 ljudi otišlo vu stranjske orsage i to 5608 sa putnicom a 252 ljudih bez putnice. Med vun otišlimi njih je bilo 3392 dvanajst ljet stareši mužki i 1737 dvanajst ljet stareše ženske a 731 pak od dvanajst ljet mlajše dece.

Iz med ovih njih je najviše vu Ameriku išlo i to 4844 ljudi, a ovi drugi pak su vu druge orsage se izseljili. Iz Hrvatske i Slavonije njih je otišlo vun sa putnicom 1600, a bez putnice njih je otišlo 287 sve-skupa 1887 ljudi iz ovih je vu Ameriku otišlo 1479 ljudi. Čez Fiumu njih je otišlo iz Magjarske s Hrvatskom skup: 1740 ljudi.

Ženitvu je sklopilo vu juniušu mesecu vu celoj Magjarskoj državi 12,734 parov. Iz toga na materinsku Magjarsku opadne 11,511 a na Hrvatsku-Slavonsku 1,223. Ako letošnji broj sa lanjskog juniuša brojom skup prisporodobimo tak je letos. 1500 više ženitve se klopilo, kak lani; ako pak prošlo pol leto gledimo, tak je ljetos 4500 više ženitve bilo, kak lani vu prvih šest mesecah.

Politički pregled.

Vu najnověše vreme se vno go govori od negdašnje vladine stranke iliti desne stranke. Ova stranka bude se razdelila i člani njeni budu ili k levim strankam se priklopili ili pak budu drugu stranku načiniili. Osobito zanimivo se gledi prama sednici ove stranke, koju bude ovoga meseca 23-ga držala. To jedno je istina da njih je vno go nezadovoljnih vu desnoj stranki.

Bánffy Dezső baron takaj se trsi na tēm, da desna stranka se razdeli i da člani vu njegovu novu stranku stupiju. Zbog toga Bánffyevoga trsenja je veliki nemir bil vu političkim svetu, ali se je pomiril, kada je Kossuth sam rekel, da bi dobro bilo, ako bi desna stranka vu leve stranke stupila, jer onda bi taki zgubili vu Beću pomoć, sa kojom nećeju izvršiti, kaj narod zahteva.

I sam Apponyi veli, da bi jako dobro bilo, ako bi se desna stranka razišla. Proti tomu je jako Tisza István grof vodja desne stranke. On je sada vu svoje »UJSAG« novine bil pisal, da naj skup ostan: desna stranka.

Predsednik orsačkog spravišća Justh Gyula bude još ovoga meseca pohodil horvate vu Zagrebu. Tu bude razpravljaj sa znamenitešemi hrvatskimi politikuši i bude se spoznal sa zahtevami hrvatov.

Levih strankah odbor je ovoga meseca 10-ga i 11-ga sednicu držal, od koje budemo vu sledećim broju pisali. Na ovu sednicu je i Apponyi Albert grof došel iz svo-

Z A B A V A.

Tećina prva vožnja na kotaču.

Zakaj se je teca Treza vućila voziti na kotaču?

Prvo: vtruc svojim nećakinjam. Drugo: Iz zabave, a tretje — no to je bilo najglavnije i zato je zamučala. — Zakaj bi čoviek tim nećakinjam sve poveril? — One su i bez toga svaku tajnu na brzo odkrite. — Ove nećakinje su teci odviše žalaburile o svojih zanimivih dogodjajih, dok su na kotaču, jer mnogo toga dojde čovieku pod vožnjom na kotaču. Ove dane n. pr. se je nećakinji Pepici dogodilo, da kad je u društvu kotačkom se sa liepem Karlekom jedno malo naprvo odkoturala, ju je ov na jedan krat zapital, nebili bilo liepo ovak za jedno kroz život se koturati. Ili nećakinji Faniki, koja rado pripovieda, kak se je jednoč sama odkoturala pak je uzput imala tu nesreću, da se je skupa kotačkom srušila. To se je kasnije izpostavilo, da nije bila nikakova nesreća, jer joj je odmah nieki galantni

mladić u pomoć priskočil, koj ju je tak nježno zdignul i u pridola kola složil, da je Fanika još miesece pripoviedala o svojem osloboditelju, kak ju je ljubko oko pojasa zaobjel i k jednoj klupi odpejal te se tik nje sel, dok su kola došla, na koja je onda nju, skupa sa zvinjenim kotačom namiestil i njoj na zadnje ruku kušnul te ju zamolil, da mu dade opet priliku šujom se sastati. —

»Je, je,« — znala si je teca Treza poslie ovakoyog pripoviedanja zdehnuti — »ja su za moje mlade dane bili kotači iznadjeni, nebi ja danas tu sedela kakti stara frajla!«

I anda je tak došlo, da se je teca Treza na jedan krat sa novim kotačom u liepom »dressu« (kotačka oprava) postavila u koturašku školu. Makar da ju »dress« nije nikaj poliepšaval, ali za petnajst godinah mladja, se je ipak u njem ćutila, jer srđce njezinu je bilo mlado polag njezinih ćeterdesetih.

Teca je bila dobar dijak, te je na skoro tak daleko dotierala, da je mogla posve sama sa kotačkom van na cestu. Prvi krat

vani, vozila je sim tam uagibanjem kotača med tačkami i koli na putu, kraj lajajućih pasah i kunučih ljudih, su prestrašeni pred tum cik cak vožnjom na stranu skakali jer je ona hotela svojim kotačom sve povoziti, kaj joj je pod kotač došlo. — Ah, da bi ljudi bili znali, kakova je bura u njezinom srdcu burila! —

Ona se je za guvernala čvrsto prijela te niti lievo niti desno pazeća jurila je napred ostavljajuća za sobom celi oblak praha. Ovak se je dokoturala u jedan predvaroški drvored i ovde je naumila jedno malo si odpoćinuti jer joj je od jurenja već i dihanje zmenjkavalo; ali »čoviek misli a kotač odredjuje!« — Na jedan krat joj kotač dojde na malo veći kamen i plumps — tu je ležala teca Treza sa liepim »dressom« u prahu, kak je duga i široka.

Kad joj je prvi strah prošel te se je hotela baš dignuti, eto — o ugodno iznenadjenje! — približava joj se nieki otmieni gospodin sriednje dobe, koj joj odmah pomaze pri gore stajanju te ju ljubezno pita: »Valjda se milostiva nisu ozliedili?« Evo, tu je bil vitez! — »Baš tak, kak u Fanike slu-

jega imanja i pred sednicom se je žisel sa Justh-om predsednikom orsačkog spravišća. Minister poljodjelavskih poslova, György

Endre je takaj pred jednim novinarom načinil jedno izjavljenje. On veli, da do septembra 15-ga bude ostal vu službi ali duže ne. Do onda — veli — ili bude se napravil mir vu politici, pak njega već ne bude treba, ili bude došlo podsilno vladanje, kojemu on neće na pomoć biti.

Tabor vu Ažiji.

Dakle započelo se je, kaj celi svet željno čeka, razpravljanje mira. Ovoga meseca 9-ga se je držala prva sednica i jednu vu-ru dugo je trajala. Najprije su svoje povjerenene liste pokazali povereniki i vu jednim su odlučili, kaj bude se vu sledećoj sednici razpravljalo. Dogovorili su se, da bude jezik razpravljanja francuzki i englezki, i na ovih dveh jezikov budeju se vodili protokoli. Kaj se tiče dalešnjih sednicah, tak se vidi, da rusi nikak nebi radil platili japancom nikakvo povraćanje. Tak pišeju to jedne novine, akoprem na bojnomo polju se tak kaže da budu japanci opet nabuhali ruse. Tak javi to sam Linevič ruski vojskovođa. Najmre, da su japanci iz dveh stranih zeli okolo ruse, zbog česa su ovi nazad morali bežati.

Kaj je novoga!

Nesrećni mernik.

Malokko Janoš mernika vu Tüskeszent-Peteru je nesreća dosegla. Van je opal iz žepa njegovoga revolver, koj se med tim bil izprožil. Kugla se vu njegovu črevo bila zapilila. Mernika su dopeljali vu Budimpešt i vu Vörös Kereszt spital su ga namestili, gde ove dneve je vumerl. Iztražnoga sudca vu doktoratuški zavod su ga odpejali. Iztražni sudac je odredil paranaj, koje budu potim toga svršavali zavoda njegovi vračitelji. Iztraga bude ustanovila, da jeli po nesreći, ili pako po samoubojstvo pripetilo se je?

čaju! — je sva u veselju mislila u sebi — »baš kak pri Faniki!«

Ona anda hitro zatvoril oči i ostane mirno ležeća, akoprem bi se lahko bila mogla stati. Kad pak je gospodin svoje pitanje ponovil, otvorila je, kak iz teškog sna oči te je posve tankim glason: odgovorila: »Ja neznam!« — I pošto se još nije pravljala na gore stajanje, prijel ju je gospodin pod ruke te joj je kavalirski pomogel ustati, zatim joj je poredil zaprašeni »dress« te ju je tobože svu satrtu dopelal do bližnje klupi, kojih je u drvoredu bilo nekoliko, tamo ju je liepo posadil a on sam se vitezki kraj nje sel i započel šjnom spomenek o kotaču i koturaštvu. Teci Trezi je samo srdce raslo! — No, da su ju sad njezine niećakinje mogle videti, ovak ovde polag galantnog viteza sedeću! — Em stara još nije bila . . . ! —

Gospodin je medjutim dalje spomenek vodil i pripoviedal, da je i on koturaš, kak to danas svaki izobraženi čoviek biti mora ili bi barem biti moral; no, ali danas ga je nekak srećna zviezda vodila, da se nije nikam na kotaču odkotural te je tak eto do-

Magjarskoga bake list iz bojnoga polja.

Segedinskoga 46 pešičkog regimenta jednoga njegovoga prostoga soldata Šanta Sándora Csicseries pod oberšter sobum je odpejal vu rusko—japanski boj Veliku tuđu zemlju je obhodil magjarski baka, sada je lista pisal k svojim roditeljom, vu kojem ovak piše od boja:

Lista svojega vu Mandžuriji pišem vu ljetu 1905. majuša 28. dneva. Moji dragi ljubleni roditelji i moji brati i sestree; želim od Boga, da nekuliko par mojih rečih vu povolnim i najbolšim zdravju najdeju vse moje ljublene. Mi već od triuh mesecov nismo videli bitku, rusi još podjednom soldate voziju, nego zato strahovito zlo njim ide njihova sudbina, nego kak nebi, kad su vse zgubili februara 22. Poleg našega računaa zgubili su 80 jezer ljudih, 15 generalov 25 oberštrov i nižeših oficirov tuliko, da se njim nit nezna broja. Bedasti su rusi ako vre moremo po istinski reći. Bolje bi bilo da bi mira napravili, jer kaj su vre do vezda zgubili, nazad nedobiju nigdar više.

Na znanjē vam dajem na dalje, da smo vezda učinili jedno malo putovanje. Aprila 24. se genulj jesmo iz Karbina gori prama Mikolczku, kamo pet dnevoj putovali jesmo dok smo ta došli. Odovud dalje putovali jesmo vu Hagarzk. Ovdj smo do konca došli železnici. Odovud dalje već ne hodi vlak samo parobrod na morju. Ovo morje je tak strahovito veliko, da mi smo bili na jednoj njegovoj strani, druga stran pako tak veliju nezna nigdo imali ali nema nje. Vnogo smo hodili vnogo smo vidili, ar ja navek tam jesam, gde moj gospodar. Vživam si sveta, samo ni tak, kak bi si ja želel.

— Vu listu na dalje se Šanta spomene, da ima penez vu obilnosti, nego dimo poslati nemre, kajti vojna pošta ne prime gore poštarske doznačnice tojest »utalvanje.«

Pol ručnoga človeka prisega.

Vu jednim Fejervärmedjinskim kotaru se bilo pripetilo, da vu pravdenim poslu sudac tužitelju dopustil je prisegu. Pred sege položenjem — sudac je povedal naravno opomenu glede krivične prisega, zatim pozove nuter tužitelja, da naj položi na

sel u ugodnu priliku, da je milostivoj mogel svoju ruku pomoćnicu na razpolaganje staviti. Medjutim mu već duže vriemena biva dugočasno, ovako sam se na kotaču po svietu koturati. On od svoje strane bi se najradje na »tandemu« (kotač za dvie osobe) okolo vozil, u ugodnom družitvu naravski, je još pridodel te je tecu vatrenim okom poglednul. Jeli nebi i milostiva se radje na tandemu vozila? — On u obće nahadja ov način koturaške vožnje osobito za gospodje prikladne, jer je svakoj ženi na nieki način zaštita muža potrebna u životu, pak jeli anda nije milostiva istoga mnienja?

Teca Treza je naravski bila istoga mnienja i sa svim sporazumna i kaj je goder taj interessantni gospodin govoril činilo se je njoj kak čisto zlato mudrosti. Ona je nad njegovim govorom bila sva uzrujana te je na časove u licu porumenila kak šestnajst ljetošnja dievojčica, a osobito onda, kad su se pogledi, njezin i njegov srazili. Konačno je taj gospodin tecu Trezu zapital, kako kani domov dojt. On je bil toga mnienja, da sada, poslie ove uzrujanosti nezaješe odmah kotača, njega je strah, da se nebi o-

svoje srdce svoju desnu ruku. Tužitelj nato iz žalostnim glasom ovak veli:

— To nemrem učiniti.

— Zakaj? pita ga sudac.

— Ar nemam svoje desne ruke glasi opet žalosten odgovor i zajedno kaže tužitelj, da mu fali njegova desna ruka. Sudac je vu veliku zmešavinu bil došel na ovo odkriće. Pravdeni zak n istinito prepisuje, da onomu koj prisegu položuje, svoju desnu ruku na srdce treba da položi, nego ne naredjuje od toga, da kaj ima položiti na svoje srdce on, koj neina svoje desne ruke. Vu ovoj velikoj zmešavini, na pokon si je tak bil pomogel, da mesto tužitelja je dal prisegu položiti zatuženiku, kojemu nije falela njegova desna ruka.

Gdo je on gospodin?

Missie svećeniki najmre sad ni davna spravišće držali jesu vu Filisopolisu i jeden Bond zvani monastirski svećenik, koj nije mogel idti na spravišće, po telegramu hotel je spravišće pozdraviti.

— Budite blagoslovljeni vu Gospodina imenu! započel se je telegram, kojega telegramski činovnik iz peneze skupa bez vsake reći je prek vzel. Po treh dnevih jeden redar dojde k svećeniku, koj od svega drugoga se spominal, samo ravno od onoga ne, zbog kakvoga cilja došel je k njemu.

— Kaj sudite, kaj bude iz ovoga vremena — pital je svećenika.

— Bojim se, da vnogo deždja bude naškodilo setvam odgovoril je za čudjeno missionariuš, koj si nikak ni mogel premisliti, kaj je skrb jednoga turskoga redara za dešdj.

— Zatim opet Knyaz Potemkin, od rusko-japanskoga boja i magjarske politike želel je kako čuti, kad napokon svećenik pita od njega.

— Da najmre, zbog česa si ti vendar došel k meni?

— Zato — odgovoril je — da zeznam od tebe, da gdo je on gospodin, vu kojega imenu društva pozdravil jes?

— Svećenik raztolnačil je njemu od kraja dokonca, od česa biva spravišće, a na zadnje medjutim redar zapita, da vu spomenku bivajuči gospodin je rus ili pako austrijanec?

pet nesreća pripetila. Jeli se on nebi slo-
bodno za kola pobrinul? Akoprem nebi rad
predragu milostivu samu ostaviti, jer fija-
keri stoje tija na kraju drvoreda. Teca Tre-
za ga zapita, jeli nebi na njezinem kotaču,
koj ima veliki preskok hotel se do fijkera-
h prepeljati i jedna kola naručiti, s kotačom
je hitro tu i tam.

»Milostiva su dobro pogodili!« — veli
on — »za pet minutah sam skupa sa fija-
kerom ovde!« — I on teci Trezi kušne ga-
lantno ruku, zasedne kotač i za kratko vri-
eme zgine u drvoredu izpred njezinih za
njim gledajućih očih. — Ona je ostala pu-
na sladkih sanjah na klupi sedeća. Anda je
to ipak bila dobra misel od tece Treze, [na
kotaču se voziti učiti. Kaj budu sad njezine
niećakinje rekile, ako bude teca Treza prije
zaručena, nego ove naprčene mlade frajle
svojimi pantleki i pomalanemi obrazi?

Jer teci Trezi je to bilo posve jasno,
kak na dlanu, da onaj predlog stranjskog
viteza, na »tandemu« se voziti nije nikaj
drugo bilo, nego snubljenje za ženitvu iliti
snuboki, t si je već u najliepših farbah
predstavljala svoju budućnost. Dapače je

— Niti rus, niti austrijanec odgovori svećenik, nego židov je bil.

Redar na ove reči nikaj više pital nije, nego je otišiel. Drugi dan medjutim opet nazat dojde.

— Redarski glavar hoće znati, da kaj je imě onomu židovskomu gospodinu.

— Jezuš Kristuš raztolnači mu svećenik.

— Stim je onda otišiel. Telegrama nisu odposlali, peneze pako nisu nazad dali.

Ne vlezne nuter nad reštova vrata.

Glavoviti su bečki fijakeroši od njihove diebeloče. Vu Beču jeden Schmithuber zvani fijakeroš je tak debel, da poleg njega komaj da gdo mesto ima na šetalištu. Niti dva ljudi ga nemreju opasati. Visina njegova do 180 centimetrov iz naša na tuliko da se već iz daleka vidi njegova visokost iz med ljudih. Glede svojega debeloga tela je tak gizdav, da se iz svojimi fijakeroški pajdaši nit spominati neće. Nego nit redarska oblast ne imponira njemu. Vu minućem mesecu iz svojom kućijum tje na takvom mestu bil postal, gde nebi bilo slobodno svojom kućijum postati. Kad mu redar zapovedal odonut oditi Schmithuber grubjanski mu ovak veli:

— Ti pokrpanec, rad budi da živeš, meni verek ne zapoveš.

Badava bila je redara vsa njegova službeva zapoved, on ni hotel biti podložen. Redar ga bil javil na kapitanstvo, koj ga zbog toga na dvadeset korun penezum kaš tigu ali pak na dva dnevni rešt odsudil.

— Na podnašanje kaštige ove dane javi se Schmithuber na kotarskim kapitanstvu:

— Zbog onih dviuh dnevah došel jesam — veli — ovdj sam naj me zatvoriju.

— Odpeljali su ga reštameštru, koj kad je protokola žnjim zvršil, zapoved dade redaru, neg ga sprevodi vu dvadesetoga broja sobu. Za mali čas nazad dojde klučar i javi da od sudjenoga ni moći zatvoriti.

— Ni moći? Pak zakaj ne? pita začudjeno nadziratelj.

Ne vlezne nutar nad reštova vrata, bil je odgovor.

već i promišljavala kakovu opravu bi si za zdavanje izabrala? — Oprava sviello — si ve farbe je najelegantnija za mladenke, koje već nisu u prvom cvietu mladosti.

Dok je ona s opravami izbor držala, opazi, da se već počme i mračiti. — Ona se digne iz klupi i pogleda na zapad, sunce je već duboko zahadjalo, hoće poglednuti na uru, ali ure nema, valjda ju je doma ostavila. — Ali gde je njezin vitez tako dugo? Ako bi makar i u varaš moral po kola iti, tak bi već pet krat bil mogel na kotaču se povrnuti — Konačno, kad se je već posve zamračilo, dala e je ona na put pieške, pošto nije mogla cielu noć tuj ostati. Malo su ju već počele i čudne misli obhadjati — i tako je došla do kraja drvoreda.

Tu je izbilja stal jedan fijaker i ona ga zapita, jeli ga mozbit nije nieki koturaš na kotaču naručil? — Fijaker je odgovoril, da je on prije duže vriemena videl jednoga gospodina ovud na kotaču se prepeljati, ali taj nije nikakva kola naručeval, već se je samo dalje odkotural.

Teca Treza je sad tu stala. I opet su ju obhadjale kaj kakve misli sumnje, ali

— Inšpektor nato, sam ide da pogleda i vidi, da strašno debeli clovek, nit nad nijedne sobe njezina vrata ne vlezne nuter. Napokon tak mu je bilo pomoženo, da ga redarski vraćitelj bil pregledal i konstitiral je, da Schmithuber njegova prekodredna debeloča, je pogibelen beteg i nanjem kaštigu ni moći spuniti. Prekodredno debel clovek, sada opet veselo stoji iz kućijum na svojem mestu. Rano vjutro njegova žena i prijatelji pomoreju ga na kućiju, odkud prama večeru, iz istim onim trudom ga doli zdigneju. Već od više ljet vu štali spi, ar drugoga stana, nad njegova vrata ne vlezne nuter. Redarstvo medjutim mu ipak nije šenkalo zevsema kaštigu.

Iz porazumljenjem bečkog fijakerskog saveza sada su Schmithuberu prepovedali da nesme duže fijakeroš biti.

Nesreća na vodi.

Iz Nantesa telegrafiraju, da ove dneve radi velikoga vihera se prevrnula na Loironu jedna ladja, vu kojoj više vu sveti Brevin iduće pariške familije ra poletu bili jesu. Ladje njeni vlastnik, jeden matroz i vsih osem poletnih se jesu vu vodi spotopili. Do sada samo pet mrtvi telah mogući su bili iz vode van dobiti.

Zaljublena drama na čunu.

Engel Jozef kućiš vu Budapešti ove dneve po podne kupat je zval Takač Erzébetu vu Dunaj. Puca ga bogala bila, je takaj i išla k Dunaju, nego od kupanja nikaj nije štela čuti. Engel na jednim čunu se hitro bil slekel i nagovarjal je pucu, da ona takaj naj nasleduje njega. Takač Erzébet naravski ni ga hotela posluhnuti, radi česa Engel nju dvakrat šuknul je. Po tim grdim zbantovanju Engel vu vodu se hiti, gde namah je izniknul med slapi. Redarstvo vu tem olajstvenem poslu podiglo je traženje.

Kamorre aldovi.

Poleg jednih pariških novin javljenja talijanski izvanskih poslov ministerium iz Nevjorka strašno telegrafičko javljenje dobil je. Nevjorkski kabeltelegram to javi najmre da tam vu jednoga izvanskoga varaša hiže

ona je u sebi sve junački odbijala, ovde medjutim nije mogla ostati, anda joj drugo nije preostalo, već da sama uzme fijakera te se domov odvesti dade makar i težkim srdcem.

Ona posegne u žep po bugjilariša, ali — kak se je prestrašila! — Bugjilariša s novci je iz žepa nestalo!

Sada se je tekar teci u njezinom prevarenom srdcu razbistrilo: galantni taj vitez i — snubok je bil — o žalostno razočaranje — navadni kotačo — i žepokradica!

Njezine liepe niečakinje se samo nisu mogle zadosta načuditi, zakaj se je teci Trezi tak na brzo šport koturašenja zamiesl na toliko, da je i istoga kotača nekam takrila ili prodala ili prikazala. — —

Teca Treza pako je samo mučala. Njezina prva koturaška voznja bila je i zadržana. —

Em. Kollay.

vu njenoj pivnici dve sto talianskih mladi ljudih strašno na krnjava mrtva njihova tela su došli. Pomorjene već od više dnevo išče redarstvo kakti izniknute. Od strasnoga dogodjenja obćenito javno mnenje, da ovo je kamorre njeno delo. Talianska vlada telegrafički naputak poslala je nevjorkskom konzulu, da naj preskrbi bližeša danja od strahovitoga pripečenja i odmah naj načini javljenje. Krvoločnikom do sada nikakvoga glasa čuti nije.

Samoubojni huszári.

Vu Nagyikikindi ležećeg pri 12 husarskim regimentu, kak odonud javiju, vu kratkem vremenu jeden za drugim dva huszári postali su samoubojnik. Dvoja samoubojnost je veliku čudnovitost načinila vu Nagyikikindi, gde se od toga spominaju vseposud, da siromaški dva huszári, zato su postavili hotomce ovde svoje življenje, ar pri 12 huszárskim regimentu jako zlo baraćeju žnjimi. Jeden huszár vu petek je obesil sebe, drugi pako vsubotu jutro vu glavu je strelil sebe. Radi okrutnoga baratanja obodva nesrećnike vnedelju pred poldnevom pokopali jesu.

Kralja ljetovanje.

Kralj, kak iz Beča javiju, ljetos dugše vreme ostane vu Ischlu, nego pred ovemi ljetmi. Do 26 augustuša, daklje deset dnevo duže, kak je navaden bil ostane vu Ischlu i onda odnud, bez toga, da bi prvije vu Beč išel, izraven na južno tirolsko vojno vezbanje odputoje, koja do 30 augustuša budu trpela. Augustuša 31 kralj vu Schönbrun ide i odonut septembra 3. vu Čehski orsag odputoje, da delnik bude na tamo te obdržavajućem vojnim vezbanju. Vu Pemskim orsagu kralj do septembra 7. ostane. Septembra sredine čekaju vu Beč španjolskoga kralja, koj iz svojom majkom dojde vu Beč. Alfonz kralj vu Burgu, njegova mati pako pri svojem bratu Frigješ nadhercega vu njegovoj palači bude stanovala.

Izgoreti pšenični križi.

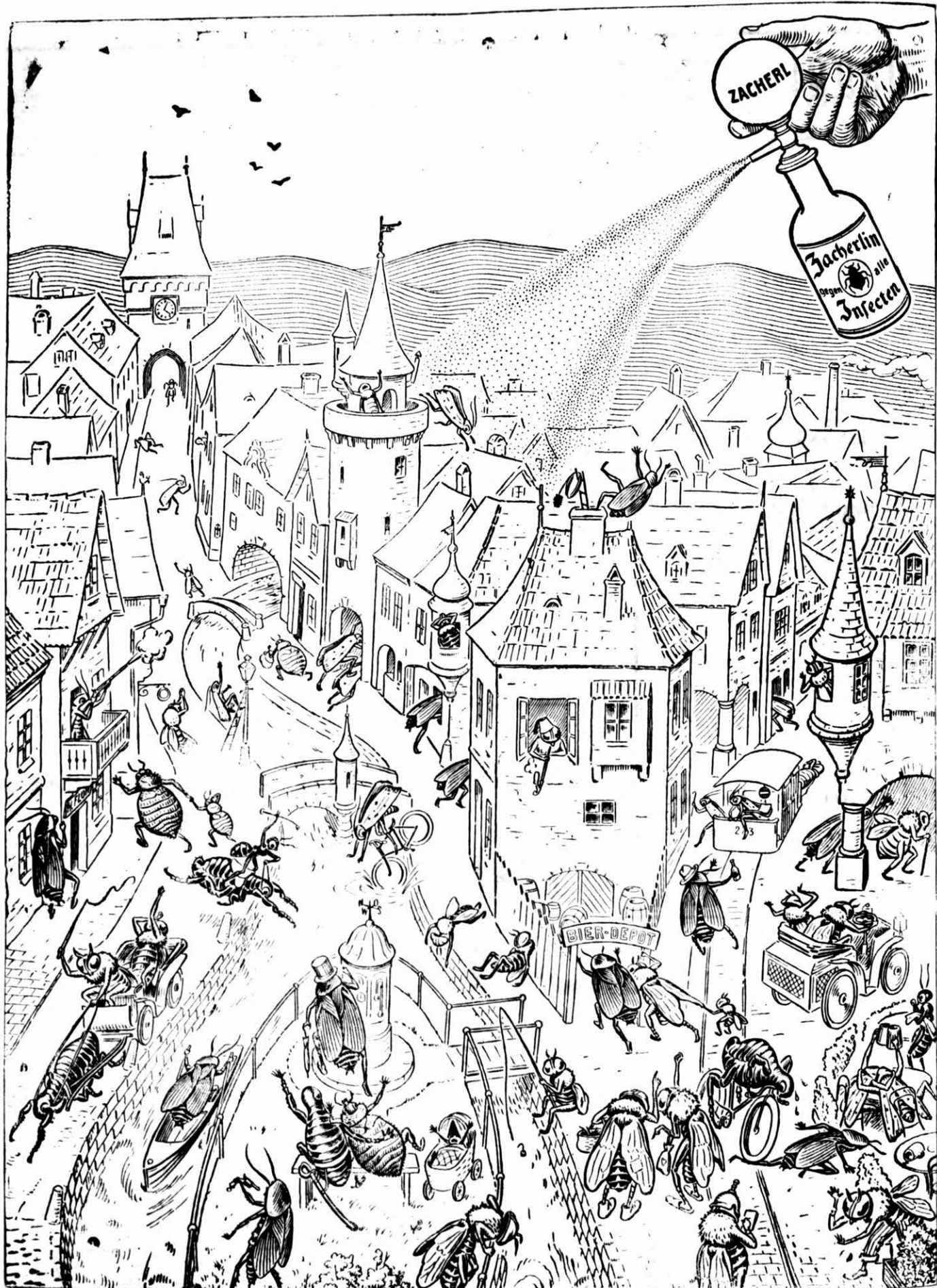
Na berendijski pustari, kak iz Szatmára telegrafiraju ove dneve iz vedrenoga zraka je strela puknula na požeto pšeničnu zemlju. Bliš je vužgal jednoga pšeničnoga križi i od ovoga vužgali se jesu ostali drugi križi na tabli. Ognja su ni mogli pogasiti i po takvim više jezer križov je zgorelo.

Strell je svojega otca.

Pred dvemi dnevi prije toga, kak iz Budimpešte javiju: da Csigók János razvuzdani dečko peneze je pokral od svojegd otca i onda je skočil iz doma. Njegov otec se na iskanje naputil i našel ga takaj, na Prater vulice vugul. Poreka je med njimi nastal, na što sin naprvo vzeme revolvera i strelil na svojega otca. Kugla je smrtno ranila otca. Dečka pako su zadržali.

Kupelje žrtva.

Dr. Fay Ferenc čurgoiski fiškalski jurista, kak iz Kapošvara javiju, vu Gerenčebu se vu vodi bil vtopil. Nesrečno obhodeći jurista med kupaujem je krce bil dobil i zalezal se je. Njegovi prijatelji su odmah na pomoć pritekli, nego vre samo njegovo mrtvo telo su van iz vode potegli. K ovoj spodobna nesreća dostigla Szentkirályi Istvána čurgoiskoga VI. razreda gimnazialca takaj, koj je vu Dravi našel svoju smrt.

„Zacherlin”, haj’ mindenható,
 Szólt fontoskodón a tanító.
 Kimélelet nem ismerve,
 Pusztit a lakásban szerte.

Nem menekül rovar egyses,
 Ha szagolja, el van veszve.
 Hamisítás ki van zárva,
 Könnyű ám ismerni rája.

Mert Zacherlin csupán az jó,
 Melynek burka üvegfalaskó.
 S ez a flaskó ott kapható,
 Ahol e plakát látható.